

מדינת ישראל
בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

ערר (י-ם) 4556-18

בית הדין לעררים בירושלים
בפני כב' הדיין מרט דורפמן

העורר: פלוני
ע"י ב"כ עו"ד ענת קדרון ועו"ד אסף חזי כהן

נ ג ד

המשיב: משרד הפנים - רשות האוכלוסין וההגירה
ע"י הלשכה המשפטית, עו"ד ילה פרטוש

פסק דין

1. לפני ערר אשר הוגש ביום 06.08.18. עניינו של הערר בתקיפת החלטת המשיב מיום 15.07.18, לפיה סורבה בקשת העורר לקבלת מקלט מדיני בישראל.
2. כרקע עובדתי אציין בתמצית כי העורר יליד 1958, אזרח ניגריה, נכנס לישראל לראשונה ביום 27.12.11 כשבדיאו אשרת תייר ב/2. אשרת התייר הסתיימה ביום 27.03.12 והעורר נותר לשהות בישראל שלא כדין. ביום 10.06.12 הגיע העורר לרישום ביקורת הגבולות אצל המשיב. במועד זה נערך לו שימוע, במסגרתו טען העורר כי הגיע לישראל משום שיש לו בעיות עם בני עמו. העורר שוחרר בכפוף להתייצבות לראיון מקלט שייקבע לו. בעקבות טענותיו נערך לעורר ביום 25.06.12 ראיון לבחינה מקדמית של בקשתו למקלט. במסגרת הריאיון טען כי בעיותיו נובעות מנטייתו המינית (העורר, לדבריו, הומוסקסואל). לטענתו כשהיה בן 13 חבר של אביו לימד אותו איך להיות הומו ובהמשך כשהדבר התגלה אף אחד לא רצה להתקרב אליו. עוד טען כי חושש לחזור לניגריה שכן קיים חוק בארצו האוסר על יחסים הומוסקסואלים. בסוף הריאיון הוחלט להעביר בקשתו לבחינת עומק.
3. ביום 18.12.13 נערך לעורר ריאיון עומק לבחינת בקשת המקלט. קודם לריאיון מילא העורר טפסי בקשה וזאת לאחר שנמצא כי אין בתיק טופס בקשת מקלט. במסגרת הריאיון טען, כי כשהיה בן 13 הגיע חבר של הוריו לביקורים והביא לו מתנות עד שביקש להישאר איתו לבד ואז החל להפעיל כוח על העורר לנשקו ולגעת בו. לטענתו כך במשך 10 שנים. בשנת 2010 שוחח עם חברו ומכיוון שכולם ידעו שהוא הומו אז אחת מקרובות המשפחה של החבר תפסה את העורר שכן סברה כי הוא מלמד אותו להיות הומו, והחלה לצעוק עד שהתכנסו כ-30 איש והחלו לצעוק על העורר עד שעו"ד התערב כי חשש שרוצים להרוג אותו. עוד סיפר העורר כי

מדינת ישראל בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

כיום חי עם שותף. ביום 23.01.18 זומן העורר לריאיון נוסף. לטענתו עדיין מתגורר עם בן הזוג עליו הצהיר בריאיון הקודם. עוד טען כי החל מ-2017 קיבל מידע לפיו האישה שאיימה עליו קודם לעזיבתו, נאיימה עליו במפגשי הקהילה והוזהרה שאם ישוב היא תלשין עליו לממשלה. ביום 24.01.18 נכתבה חוות דעת יחידת הטיפול במבקשי מקלט מדיני בעניינו של העורר וביום 04.02.18 היא אושרה. במסגרת חוות הדעת נקבע כי העורר נמצא לא אמין ביחס לחלקים מרכזיים ומחותיים בבקשתו למקלט. בין היתר, צוין כי בין הריאיון שנערך לעורר דכאן ובין הריאיון שנערך לבן זוגו הנטען התגלו סתירות מהותיות בנוגע למערכת היחסים שמתנהלת ביניהם – לכאורה. כמו כן, העורר לא הציג תמונות משותפות של השניים ותירץ זאת בכך שהם מסתירים את הקשר ביניהם.

4. למעלה מן הצורך ועל אף שגרסתו של העורר נמצאה לא אמינה נבחן קיומו של פחד מבוסס היטב. גם לעניין זה יחידת הטיפול במבקשי המקלט מצאה כי העורר לא הוכיח קיומו של פחד מבוסס היטב מפני רדיפה באם ישוב לארצו ואין הוא עומד בקריטריונים הקבועים באמנת הפליטים. על כן, המלצת היחידה הייתה לדחות את הבקשה. ביום 25.02.18 התקיים דיון בעניינו של העורר בוועדה המייעצת לענייני פליטים. נציג משרד החוץ סבר שלאור רגישות הנושא נכון שימחקו הפרטים המזהים של בן הזוג הנטען. יו"ר הוועדה אכן נתן החלטה לפיה הפרטים המזהים ימחקו. עוד קבע כי נציגי המשרדים יעבירו עמדתם. בהמשך לכך הועברו עמדות חברי הוועדה ומהם עלה כי חברי הוועדה כולם סברו כי העורר נמצא לא אמין ביחס למרכיבים מהותיים בבקשתו ומשכך קיבלו את חוות הדעת של יחידת הטיפול במבקשי מקלט והמליצו על דחיית הבקשה. ביום 15.04.18 ניתנה החלטת הוועדה המייעצת לענייני פליטים, במסגרתה הוחלט להמליץ לשר על דחיית הבקשה. ביום 02.07.18 ניתנה החלטת שר הפנים המקבלת את המלצת חברי הוועדה כי יש לדחות את בקשת העורר לקבלת מקלט בשל כלל הטעמים שצוינו בהמלצה. ביום 15.07.18 נשלח לעורר מכתב סירוב.

5. העורר לא השלים עם דחיית בקשתו ומכאן העורר שלפניי. ביום 7.03.19 התקיים דיון ראשון בערר במעמד עו"ד קדרון. בסיום הדיון נתתי החלטה בנוגע לבקשתה של ב"כ העורר להורות למשיב להעביר לה עותק מתיק המקלט של בן זוגו של העורר. בהחלטתי קבעתי, כי בשים לב לזכויות המונחות על הכף אין מקום להסתרת מידע זה מהעורר. על כן, הורתי ליחידת הטיפול במבקשי מקלט להעביר את העותק מתיק המקלט של בן זוגו של העורר לידי ב"כ העורר לא יאוחר מיום 07.04.19. החומר אכן הועבר, ובעקבות כך ביום 5.12.19 התקיים דיון שני בערר.

דיון והכרעה

6. לאחר ששמעתי את טיעוני ב"כ הצדדים לפניי ולאחר עיון בכל מסמכי התיק, כולל המסמכים מתיקו של בן זוגו הנטען של העורר שהוגשו לעיוני במהלך הדיון ביום 5.12.19, אקדים ואומר כי מסקנתי שאין מנוס מהחזרת תיקו של העורר לבחינה מחודשת בוועדה המייעצת לענייני

מדינת ישראל בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

פליטים. הנימוק העיקרי לכך הוא כי לא בחוות הדעת של יחידת הטיפול במבקשי מקלט ולא בהחלטת הוועדה המייעצת אין התייחסות לראיון שנערך לבן זוגו של העורר ביום 22.12.13 וכלל לא ברור האם ראיון זה עמד לנגד עיני חברי הוועדה המייעצת בעת החלטתם בעניינו של העורר. אומנם ב"כ המשיב טענה בדיון ביום 5.12.19 כי באותו יום נדונו בוועדה המייעצת שני תיקים: של העורר ושל בן זוגו וכל החומר היה מונח בפני חברי הוועדה. גם אם אניח כי כך היה הדבר, עדיין אין כל הסבר מדוע נמנעו חברי הוועדה המייעצת מלחתייחס לאותו ראיון מיום 22.12.13 של בן הזוג. אפרט כעת את עמדותי. במסגרת חוות הדעת של יחידת הטיפול במבקשי מקלט שניתנה בעניינו של העורר, בפתח הדברים, תחת הכותרת "פרופיל מבקשי המקלט" מופיעה התייחסות לבן זוגו של העורר המתארת דבריו של בן הזוג בשתי הזדמנויות שונות: ההזדמנות הראשונה בשימוע מיום 02.01.13 בו אמר בן הזוג כי הוא מאורס ומנהל חיים משותפים עם אזרחית ישראלית, וכי היא בהריון, ובהזדמנות השנייה בראיון במסגרת בקשת בן הזוג לעיון מחדש מיום 20.11.17 בו הוא מסר כי נולד לו בן מזוגתו הישראלית וכי הוא מבקש לחיות עמה. גם בחלק של הערכת האמינות, ישנה התייחסות מפורטת לדברי בן זוגו של העורר. בעמ' 8 לחוות הדעת, טוען המשיב לסתירה בין דברי העורר "שהצהיר כי הוא ובן זוגו החלו להתגורר יחדיו החל מחודש נובמבר 2012 לתקופה של שנה וחודש, בעוד שבן זוגו הצהיר בראיון ההשלמה שנערך לו בתאריך 20.11.17, במסגרת בקשתו לעיון מחדש, כי השניים גרו יחדיו בשנים 2013-2014 לתקופה של כ-7-8 חודשים בלבד ביחד עם בת זוגו הישראלית".

7. עוד ציין המשיב מדברי בן הזוג באותו ראיון השלמה מיום 20.11.17 ולפיהם הוא עבר טיפולי המרה לנטייתו המינית בכנסייה ע"י הכומר וכיום אינו מגדיר את עצמו עוד כהומוסקסואל. וכן, בהמשך צוין: "זאת ועוד, בן הזוג שלכאורה טען בראיון שלו כי בשנים שהוא והמבקש גרו ביחד בשנים 2013-2014 (למשך כשבעה חודשים בלבד), הם גרו ביחד עם זוגתו של בן הזוג". אך על פניו, בן הזוג לא אמר כי התגורר עם העורר שבעה חודשים בלבד. בראיון שלא מוזכר ע"י וועדה המייעצת, ביום 22.12.13, אמר בן הזוג כי הוא יחד עם העורר כבר כשנה, ומתגורר עמו כבר 7-8 חודשים אולם באותה עת הם עדיין גרו יחד. כלומר בכל מקרה מדובר ביותר מ-7 חודשים. על החשיבות שייחס המשיב עצמו לנושא הזוגיות של העורר עם בן זוגו ניתן ללמוד גם מתשובת מתאמת הוועדה המייעצת לשאלת יו"ר מתי נערך לעורר ראיון אחרון, כמשתקף מפרוטוקול הוועדה: "החלטנו לראיין אותו (הכוונה בפעם השנייה, מ.ד.) כדי לבחון היטב את הזוגיות שלו עם (צוין שם של בן הזוג, מ.ד.). המבקש לא הציג כל פרט, תמונה או הוכחה לביולוגיה עם בן הזוג. אנו טוענים כי לא הצליח להוכיח את טענותיו". כמו כן, בעמדת המשיב שהוגשה לוועדה המייעצת מתייחס המשיב לסתירות בין הראיון שנערך לעורר לבן זוגו, אך זאת ללא ציון מועד הראיון. גם בהמשך העמדה בעמ' 3 צוין כי "באשר לטענותיו של המבקש בכל למערכת היחסים שניהל עם בן זוג נתין ניגרי בישראל - הרי שמעיונות המבקש עם גרסתו של אותו בן זוג שאף הוא הגיש בקשה למקלט מדיני - נראה כי יש פערים גדולים בין גרסתו

מדינת ישראל
בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

- המבקש וגרסת בן הזוג הנטען בכל הנוגע למערכת היחסים או אפילו עצם קיומה – כפי שפורטו לעיל". גם כאן לא צוין המקור לגרסת בן הזוג ומתי נמסרה. האם הכוונה לראיון אשר נערך לבן הזוג ביום 20.11.17 או ביום 22.12.13?
8. בסיכום עמדת המשיב, הודגש כי היא מבוססת על היעדר אמינות ב-3 מרכיבים: "המבקש לא הוכיח חשש מבוסס היטב מפני רדיפה במדינתו, לא הוכיח שהרשויות ידעו והכירו את דבר נטייתו המינית או כי אף נרדף בשל כך ואף לא הוכיח את טענותיו ביחס למערכת היחסים שלו עם בן הזוג הנטען". דהיינו, המשיב ייחס חשיבות רבה לנושא היחסים עם בן הזוג. עמדת משרד המשפטים כפי שהוגשה לוועדה המייעצת, וכעולה מהפסקה הראשונה, נסמכת אף היא על חוות הדעת של המשיב וקובעת בעקבותיה כי העורר אינו אמין וכי "עולה סתירה מהותית מרכזית הנוגעת למערכת היחסים שלטענתו (של העורר מ.ד.) קיים בישראל עם נתין ניגרי שהגיש אף הוא בקשה למקלט מדיני, כאשר השוואת גרסאותיהם מטילה ספק רב בדבר מהימנותם של שני המבקשים". אף כאן, אין ציון של מקור הגרסה ולכאורה משתמע כי מבחינת משרד המשפטים, כל אחד מבני הזוג סיפק גרסה אחת, והרי לא כך היו הדברים. בהחלטת הוועדה המייעצת, חוזרת הוועדה בתיאור המקרה על האמור בחוות הדעת של יחידת הטיפול במבקשי מקלט. גם בחלק המתייחס בהרחבה ליחסים עם בן הזוג, מוזכר אך ורק ראיון השלמה של בן הזוג מיום 20.11.17. כלומר על אף שקיימת חשיבות לשאלת הזוגיות בין העורר לבין בן הזוג, בהחלטת הוועדה המייעצת אין התייחסות לראיון אשר נערך לבן הזוג ביום 22.12.13.
9. כך בראיון שנערך לבן הזוג ביום 22.12.13 מבהיר בן הזוג כי העורר הוא שותפו לחיים ומגלה בקיאות בחייו ובעבודתו (עמ' 9-8 לתמליל הראיון):
- ש: האם יש לך שותף לחיים?
- ת: כן.
- ש: ואתה החברה בזוגיות הזו?
- ת: כן.
- ש: איך קוראים לו?
- ת: מציין שמו של העורר (מ.ד.).
- ש: איפה הוא גר?
- ת: הוא עובד מחוץ לת"א, אבל הוא חוזר לת"א בכל סופשבוע.

מדינת ישראל
בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

ש : איפה הוא גר?

ת : אנחנו חיים יחד אבל הוא נשאר במקום העבודה שלו.

ש : איפה הוא עובד?

ת : במפעל.

ש : איזה מפעל?

ת : שקדייה.

ש : מה זה?

ת : מפעל מפורסם שמייבא בוטנים ואורזים לחבילות קטנות למכירות.

ש : מה הוא עוד עושה?

ת : שוקולדים, קרמים ממתקים.

ש : מה (מוזכר שמו של העורך, מ.ד.) עושה בשקדייה?

ת : באריזות.

10. לאחר בדיקת פרטים אלו, עובר המראיין לשאול את בן הזוג על עברו בניגריה. כאשר הוא חוזר לעניינו של העורך, בעמ' 14-15 בן הזוג מוסר מידע על העורך ונראה כי הוא בקיא בפרטיו הביוגרפיים של העורך: גילו, דתו, מדינת מוצאו, מקום לידתו בניגריה, והסיבה בגינה הגיע לישראל. פרטים אלו שעלו מתוך ראיון של בן הזוג לא מצאו ביטוי בהחלטת הוועדה המייעצת כאשר דנה בשאלת מערכת היחסים בין העורך לבן זוגו. לפיכך, נותר אצלי ספק שמא החלטת הוועדה המייעצת התקבלה על בסיס תשתית עובדתית חסרת.

11. לפיכך, ולאור האמור לעיל, הנני מקבל את הערך במובן זה כי הנני מחזיר את עניינו של העורך לדיון מחודש בוועדה המייעצת לענייני פליטים. הוועדה המייעצת תבחן שוב את בקשתו של העורך על בסיס כל החומר המצוי בתיקו של העורך ובתיקו של בן הזוג, ובהחלטתה החדשה תחיה גם התייחסות לראיון שנערך לבן הזוג ביום 22.12.13.

12. הנני מחייב את המשיב לשלם לעורך הוצאות בסך של 3,000 ₪. ההוצאות ישולמו תוך 30 יום מהיום.

מדינת ישראל
בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

13. הנני מתיר פרטום פסק דין זה בכפוף להשמטת פרטים מזהים של העורר ובן זוגו.
14. זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי בירושלים, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 45 יום.

ניתן היום, 9.12.19, י"א בכסלו התש"פ, בהעדר הצדדים.

מרט דורפמן, דיין
בית הדין לעררים